

HARCAMA YETKİLİLERİ HAKKINDA GENEL TEBLİĞ

(Seri No: 1)

1. Giriş

Bilindiği üzere, 24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunla değişik "Üst yöneticiler" başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasında;

"Bakanlıklarda müsteşar, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali, belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. Ancak, Milli Savunma Bakanlığında üst yönetici Bakandır."

hükmüne yer verilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında üst yöneticilerin 5018 sayılı Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları ve üçüncü fıkrasında ise bu sorumluluklarının gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (k) bendinde ise "Harcama birimi" kamu idare bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birim olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanunun "Kamu İdareleri Bütçeleri" başlıklı ikinci kısmının dördüncü bölümünde "Harcama Yapılması"na ilişkin esaslar düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan ve 5436 sayılı Kanunla değişik "Harcama yetkisi ve yetkilisi" başlıklı 31 inci maddesinin birinci fıkrasında;

"Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir."

hükmü ile aynı maddenin dördüncü fıkrasının ilk cümlesinde;

"Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde; idareler, merkez ve merkez dışı birimler ve görev unvanları itibarıyla harcama yetkililerinin belirlenmesine, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."

hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde harcama yetkililerinin belirlenmesine, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesine ve devredilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

2. Harcama Yetkililerinin Belirlenmesi

5018 sayılı Kanunun 5436 sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesinin birinci fıkrasında bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak belirlenmiştir. Bu hüküm uyarınca bütçe sınıflandırması harcama yetkilisini belirleyen temel unsur olmaktadır.

Bilindiği üzere kamu idare bütçeleri, Maliye Bakanlığınca uluslararası standartlara uyumlu olarak belirlenen analitik bütçe sınıflandırmasına göre hazırlanmaktadır. Analitik bütçe sınıflandırması; kurumsal sınıflandırma, fonksiyonel sınıflandırma, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört gruptan oluşmaktadır.

Kurumsal sınıflandırmada dört düzeyli ve sekiz haneli bir kodlama sistemi benimsenmiş olup, birinci düzeyde Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, yüksek yargı organları ile bakanlıklar ve bütçe türleri, ikinci düzeyde birinci düzeyde tanımlanan yöneticilere karşı doğrudan sorumlu birimler ile bütçe türleri kapsamında yer alan kurumlar, üçüncü düzeyde ana hizmet birimleri gibi ikinci düzeye

bağlı birimler, dördüncü düzeyde ise destek ve lojistik birimler ile politika uygulayıcı birimler yer almaktadır.

Buna göre, kurumsal sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyinde yer alan birimler, bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimlerini, bu birimlerin en üst yöneticileri de harcama yetkililerini ifade etmektedir.

Öte yandan, 5018 sayılı Kanununun 5436 sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında, teşkilat yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisinin, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri Bakanlığının, diğer idarelerde ise Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebileceği ayrıca hüküm altına alınmıştır.

2.1. Merkez Teşkilatı Harcama Yetkilileri

5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, sosyal güvenlik kurumlarının ve mahalli idarelerin merkez teşkilatı harcama yetkilileri görev unvanları, bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimleri ve hesap verme sorumluluğu açısından bağlı oldukları üst yöneticiler itibarıyla aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

2.1.1 Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Harcama Yetkilileri

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Başbakanlık, Bakanlık (Milli Savunma Bakanlığı hariç)	Müsteşar	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Genel Müdürlük	Genel Müdür
		Başkanlık	Başkan
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Müşavirlik	Müşavir
		Özel Kalem Müdürlüğü	Özel Kalem Müdürü
		Savunma Sekreterliği	Savunma Sekreteri
		Merkez	Başkan
Müsteşarlık	Müsteşar	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Genel Müdürlük	Genel Müdür
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Başkanlık	Başkan
		Müşavirlik	Müşavir
		Özel Kalem Müdürlüğü	Özel Kalem Müdürü
		Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı

Genel Müdürlük	Genel Müdür	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Başkanlık	Başkan
		Müdürlük	Müdür
		Savunma Sekreterliği	Savunma Sekreteri
		Sivil Savunma Uzmanlığı	Sivil Savunma Uzmanı
		Savunma Uzmanlığı Müşavirlik	Savunma Uzmanı Müşavir
		Akademi Başkanlığı	Akademi Başkanı
		Birim	Birim Amiri
Başkanlık	Başkan	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı
		Savunma Sekreterliği	Savunma Sekreteri
		Müşavirlik	Müşavir
Genel Sekreterlik	Genel Sekreter	Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
Yüksek Mahkemeler ve Sayıştay	Başkan	Genel Sekreterlik	Genel Sekreter
		Özel Kalem Müdürlüğü	Özel Kalem Müdürü
Kurul	Başkan	Genel Sekreterlik	Genel Sekreter
		Denetim ve İnceleme Grupları	Genel Sekreter
Kurum	Başkan	Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Müşavirlik	Müşavir
		Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı

Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Milli Savunma Bakanlığı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığında görev unvanları itibarıyla merkez teşkilatı harcama yetkilileri bu idarelerin üst yöneticileri tarafından belirlenir ve bunlar mali hizmetler birimi ile muhasebe yetkilisine yazılı olarak bildirilir.

Yüksek Mahkemeler ve Sayıştay bütçelerinde Heyet, Daire, Kurullar, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Denetim Birimlerine tahsis edilen ödeneklerin harcama yetkilisi Genel Sekreterdir.

2.1.2. Özel Bütçeli İdarelerde Harcama Yetkilileri

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Üniversite ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri	Rektör	Genel Sekreterlik	Genel Sekreter
		Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
		Fakülte	Dekan
		Yüksekokul	Müdür
		Meslek Yüksekokulu	Müdür
		Enstitü	Müdür
		Hastane	Başhekim
		Merkez	Müdür
		Bölüm	Başkan
Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı		
Müsteşarlık	Müsteşar	Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
Genel Müdürlük	Genel Müdür	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Müdürlük	Müdür
		Sivil Savunma Uzmanlığı	Sivil Savunma Uzmanı
		Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
Şube Müdürlüğü	Şube Müdürü		
Merkez	Merkez Başkanı veya Genel Sekreter	Genel Sekreterlik	Genel Sekreter
		Başkanlık	Başkan
		Müdürlük	Müdür
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri

Başkanlık	Başkan	Genel Sekreterlik	Genel Sekreter
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Özel Kalem Müdürlüğü	Özel kalem Müdürü
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
		Müdürlük	Müdür
		Genel Koordinatörlük	Genel Koordinatör
		Grup Başkanlığı	Grup Başkanı
Kurum	Başkan	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Genel Sekreterlik	Genel Sekreterlik
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Sivil Savunma Uzmanlığı	Sivil Savunma Uzmanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
		Enstitü	Müdür
		Müdürlük	Müdür
		Merkez	Başkan
		Başkanlık	Başkan
Kurul	Kurul Başkanı	Üniversitelerarası Kurul	Ü. Kurul Başkanı
Enstitü	Başkan, Genel Müdür veya Müdür	Genel Sekreterlik	Genel Sekreter
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Özel Kalem Müdürlüğü	Özel Kalem Müdürü
		Sivil Savunma Uzmanlığı	Sivil Savunma Uzmanı
		Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
		Müdürlük	Müdür
Koordinatörlük	Koordinatör		

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığında görev unvanları itibarıyla merkez teşkilatı harcama yetkilileri bu idarelerin üst yöneticileri tarafından belirlenir ve bunlar mali hizmetler birimi ile muhasebe yetkilisine yazılı olarak bildirilir.

2.1.3. Sosyal Güvenlik Kurumlarında Harcama Yetkilileri

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Kurum	Başkan	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Genel Müdürlük	Genel Müdür
		Müstakil Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Savunma Uzmanlığı	Savunma Uzmanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
		Uzmanlık	Uzman
Genel Müdürlük	Genel Müdür	Kurul Başkanlığı	Kurul Başkanı
		Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
		Hukuk Müşavirliği	Hukuk Müşaviri
		Sivil Savunma Birimi	Sivil Savunma Uzmanı

2.1.4. Mahalli İdarelerde Harcama Yetkilileri

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 46 ncı maddesinde, il özel idaresi bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak tanımlanmış, ilçelerde bu yetkinin kaymakam tarafından kullanılacağı belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 63 üncü maddesinde, belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu uyarınca da mahalli idare birliklerinde birlik başkanı harcama yetkilisi olarak tanımlanmıştır.

Mahalli idarelerde kurumsal sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyinde ödenek tahsis edilen ana hizmet birimleri ve yardımcı hizmet birimleri ile danışma ve denetim birimlerinin en üst yöneticilerinin harcama yetkilisi olarak belirlenmesi ve yetki-sorumluluk tesisinin buna göre yapılması gerekmektedir.

Ancak teşkilat yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan ve bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan mahalli idarelerde harcama yetkisi, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebilir.

2.2. Merkez Dışı Birimlerde Harcama Yetkilileri

5018 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca kamu idarelerinin merkez teşkilatı harcama yetkilileri merkez dışı birimlerine ödenek gönderme belgesi düzenlemek suretiyle ödenek gönderirler. Ödenek gönderme belgesiyle ödenek gönderilen merkez dışı birimlerin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Merkez dışı birimlerde harcama yetkilileri görev unvanları itibarıyla aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Ödenek Gönderme Belgesiyle Ödenek Gönderilen Birim	Harcama Yetkilisi
Bölge Müdürlükleri veya eşdeğer birimler	Bölge Müdürü veya eşdeğer yetkili
İl Müdürlükleri veya eşdeğer birimler	İl Müdürü veya eşdeğer yetkili
İlçe Müdürlükleri veya eşdeğer birimler	İlçe Müdürü veya eşdeğer yetkili

Malmüdürlüklerinde ve ilçe özel idarelerinde harcama yetkilisi kaymakamdır.

Çeşitli bakanlık ve kuruluşlara bağlı; ilköğretim, ortaöğretim ve dengi okullar, başkanlık, hastane, dispanser, sağlık ocağı, sağlık merkezi, müze ve kütüphaneler, ceza ve tevkif evleri gibi birimlere ödenek gönderme belgesi ile ödenek gönderilmesi halinde bu birimlerin okul müdürü, başhekim, tabip, başkan, müdür gibi unvanlara sahip en üst yöneticileri harcama yetkilisidir.

3. Harcama Yetkisinin Birleştirilmesi

Teşkilat yapısında üst yönetici ile harcama birimleri arasında yönetim kademesi yer almak şartıyla, bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimlerinin harcama yetkisi harcama türleri itibarıyla kısmen veya tamamen; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanlığının, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili bakanlığın, mahalli idarelerde ise İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ve üst yöneticinin onayı ile bir üst yönetim kademesinde birleştirilebilir.

Uygun görüş talep yazılarında, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilme gerekçesine ayrıntılı olarak yer verilir.

Üst yönetici ve yardımcılara harcama yetkisinin birleştirilmesi suretiyle harcama yetkisi verilemez.

4. Harcama Yetkisinin Devri

Harcama yetkilileri, kamu hizmetlerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlamak amacıyla aşağıda belirlenen sınırlar dahilinde harcama yetkisini devredebilirler. Buna göre kamu idarelerinin;

- Merkez teşkilatı harcama yetkilileri bu yetkilerini yardımcılara, yardımcısı olmayanlar ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere,

- Merkez dışı birimlerinde ise bölge müdürleri veya eşdeğer yetkililer, il müdürleri veya eşdeğer yetkililer ile nüfusu 50.000'i aşan ilçelerin ilçe müdürleri veya eşdeğer yetkililer harcama yetkilerini yardımcılara,

- Belediye ve il özel idareleri ile bunlara bağlı idarelerin harcama yetkilileri bu yetkilerini yardımcılara, yardımcısı olmayanlar ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere,

- Mahalli idare birliklerinde birlik başkanı harcama yetkisini birlik genel sekreteri, birlik müdürü veya birim amirlerine,

kısmen veya tamamen devredebilirler.

Her bir harcama işlemi itibarıyla, mal ve hizmet alımlarında ikiyüzlübin Yeni Türk Lirasını, yapım işlerinde ise birmilyon Yeni Türk Lirasını aşan harcamalara ilişkin harcama yetkisi hiçbir şekilde devredilemez.

Harcama yetkisi aşağıdaki şartlara uygun olarak devredilir:

- Yetki devri yazılı olmak zorundadır.
- Devredilen yetkinin sınırları açıkça belirlenmiş olmalıdır.
- Merkez teşkilatında harcama yetkisinin devri ve bu yetkinin geri alınması üst yöneticiye, mali hizmetler birimine ve muhasebe yetkilisine; merkez dışı birimlerde ise mali hizmetler birimine ve muhasebe yetkilisine yazılı olarak bildirilmelidir.

Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idari sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

5. Diğer Hususlar

Harcama yetkilisinin kanuni izin, hastalık, geçici görev, disiplin cezası uygulaması, görevden uzaklaştırma ve benzeri nedenlerle geçici olarak görevinden ayrılması halinde ilgili harcama biriminin harcama yetkilisi vekaleten görevlendirilen kişidir.

İdarelerin teşkilat yapısında yer almayan birimler ile yurtdışı teşkilatına tahsis edilen ödeneklerin harcama yetkilileri üst yöneticiler tarafından belirlenir ve bunlar mali hizmetler birimi ile muhasebe yetkilisine yazılı olarak bildirilir.

Kanunların verdiği yetkiye istinaden yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komite kararıyla yapılan harcamalarda, harcama yetkisinden doğan sorumluluk kurul, komite veya komisyona ait olur.

5018 sayılı Kanunun 5436 sayılı Kanunla değişik 60 ıncı maddesi uyarınca harcama yetkilisi ve muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez. Mali hizmetler biriminde ön mali kontrol görevini yürütenler mali işlem sürecinde görev alamazlar.

Bu tebliğin yayımı tarihinden sonra, tebliğ kapsamında yer alan kamu idarelerinin teşkilat yapısının değişmesi ile 5018 sayılı Kanun kapsamına yeni idarelerin girmesi hallerinde bu idarelerin harcama yetkilileri, 5018 sayılı Kanunun 5436 sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesi hükümleri ile bütçe sınıflandırması dikkate alınarak bu tebliğe uygun olarak belirlenir.

Bu tebliğin uygulanmasında tereddüde düşülen durumlarda Maliye Bakanlığının görüşü alınır.

6. Yürürlük

Bu tebliğ 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.